

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	34467
Nom	Anatomia patològica especial
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	4.5
Curs acadèmic	2021 - 2022

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1204 - Grau de Medicina	Facultat de Medicina i Odontologia	3	Segon quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1204 - Grau de Medicina	11 - Procedimientos diagnósticos y terapéuticos	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
NAVARRO FOS, SAMUEL	285 - Patologia

RESUM

L'anatomia patològica és la branca de la medicina que té com a objectiu l'estudi dels canvis morfològics, estructurals, funcionals i geneticomoleculars de les cèl·lules, els teixits i els òrgans que defineixen la malaltia i expliquen la seua patogènia.

L'anatomia patològica apareix amb un doble vessant bàsic i traslacional. Analitza els processos biopatològics implicats en la patogènia de les malalties i defineix criteris de diagnòstic i pronòstic, així com dóna resposta a la seua acció terapèutica. Incorpora a la seua activitat tots els mitjans i tècniques necessaris per al desenvolupament d'aquestes activitats.

L'anatomia patològica és una especialitat mèdica amb un caràcter assistencial orientada principalment al diagnòstic de les malalties.

L'anatomia patològica especial es recolza en l'anatomia patològica general i aborda l'estudi específic de les lesions en els òrgans i els aparells.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

Es recomanen coneixements de biologia mèdica, histologia i anatomia patològica general, així com d'anatomia i de fisiologia.

COMPETÈNCIES

1204 - Grau de Medicina

- Comprendre i reconèixer els efectes, mecanismes i manifestacions de la malaltia sobre l'estructura i la funció del cos humà.
- Comprendre i reconèixer els efectes del creixement, el desenvolupament i l'envelliment sobre l'individu i el seu entorn social.
- Establir el diagnòstic, pronòstic i tractament, aplicant els principis basats en la millor informació possible i en condicions de seguretat clínica.
- Adquirir experiència clínica adequada en institucions hospitalàries, centres de salut o altres institucions sanitàries, sota supervisió, així com coneixements bàsics de gestió clínica centrada en el pacient i utilització adequada de proves, medicaments i altres recursos del sistema sanitari.
- Conèixer, valorar críticament i saber utilitzar les fonts d'informació clínica i biomèdica per a obtenir, organitzar, interpretar i comunicar la informació científica i sanitària.
- Saber utilitzar les tecnologies de la informació i la comunicació en les activitats clíniques, terapèutiques, preventives i d'investigació.
- Mantenir i utilitzar els registres amb informació del pacient per a la seua posterior anàlisi, i preservar la confidencialitat de les dades.
- Tenir, en l'activitat professional, un punt de vista crític, creatiu, amb escepticisme constructiu i orientat a la investigació.
- Comprendre la importància i les limitacions del pensament científic en l'estudi, la prevenció i el maneig de les malalties.
- Ser capaç de formular hipòtesis, recollir i valorar de forma crítica la informació per a la resolució de problemes, seguint el mètode científic.

- Establir una bona comunicació interpersonal que capacite per a dirigir-se amb eficiència i empatia als pacients, als familiars, mitjans de comunicació i altres professionals.
- Organitzar i planificar adequadament la càrrega de treball i el temps en les activitats professionals.
- Capacitat per treballar en equip i mper relacionar-se amb altres persones del mateix o distint àmbit professional.
- Capacitat de crítica i autocrítica.
- Capacitat per comunicar-se amb collectius professionals daltres àrees.
- Reconeixement de la diversitat i multiculturalitat.
- Considerar ètica com a valor primordial en la pràctica professional.
- Tener capacitat de treballar en un context internacional.
- Conèixer les indicacions de les proves bioquímiques, hematològiques, immunològiques, microbiològiques, anatomopatològiques i dimatge.
- Conèixer les característiques dels teixits en les diferents situacions de lesió, adaptació i mort celular. Inflamació. Alteracions del creixement celular.
- Conèixer lanatomia patològica dels diferents aparells i sistemes.

RESULTATS DE L'APRENENTATGE

En acabar aquesta assignatura, l'estudiant ha de ser capaç de:

1. Conèixer els canvis morfològics, estructurals i genètic/moleculars que defineixen les malalties en els diferents òrgans i sistemes.
2. Conèixer la patogènia, des de la perspectiva anatomopatològica, de les malalties en els diferents òrgans i sistemes.
3. Reconèixer les lesions que identifiquen diferents processos patològics en els òrgans i els sistemes.
4. Saber: analitzar la bibliografia, elaborar un treball escrit i exposar públicament un treball d'anàlisi.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. TEORIA

1. Patologia malformativa cardíaca i de grans vasos.
2. Patologia inflamatòria del cor: endocarditis, miocarditis, pericarditis. Febre reumàtica.
3. Cardiomiopaties primàries i secundàries: hipertròfica, dilatada, infiltrativa i restrictiva.
4. Patologia vascular: aneurismes.
5. Patologia pulmonar amb patró funcional obstructiu: emfisema, bronquitis crònica, asma. B bronquièctasi i atelèctasi.
6. Patologia pulmonar amb patró funcional restrictiu: malalties pulmonars intersticials.
7. Patologia esofàgica: inflamatòria i neoplàsica.

8. Patologia gàstrica: inflammatòria i neoplàsica.
9. Patologia intestinal inflammatòria. Malaltia de Crohn i colitis ulcerosa.
10. Patologia hepàtica neoplàsica.
11. Patologia pancreàtica neoplàsica.
12. Patologia renal inflammatòria glomerular.
13. Patologia uterina neoplàsica (endometri i miometri) i no neoplàsica (endometriosi).
14. Patologia ovàrica neoplàsica.
15. Patologia tiroïdal: inflammatòria i neoplàsica.
16. Patologia del sistema nerviós central: inflammatòria.
17. Patologia del sistema nerviós central: degenerativa.

2. PRÀCTIQUES AL LABORATORI

1. Patologia cardíaca i pulmonar.
2. Patologia digestiva i endocrina.
3. Patologia genitourinària.
4. Patologia del sistema nerviós central.
5. Patologia mamària.
6. Repàs i examen.
7. Pràctica clínica consistent en una estada de 3 hores en un dels serveis d'anatomia patològica d'un hospital universitari.

3. SEMINARIS

1. Cardiopatia isquèmica (1,5 hores).
2. Pneumònies i pneumoconiosi (1,5 hores).
3. Patologia neoplàsica del tub digestiu (1,5 hores).
4. Hepatitis crònica i cirrosi (1,5 hores).
5. Patologia neoplàsica del ronyó i la pròstata (1,5 hores).
6. Patologia neoplàsica de vies urinàries altes i bufeta (1 hora)
7. Patologia neoplàsica del testicle (1 hora).
8. Patologia neoplàsica del coll uterí i virus del papil·loma (1 hora).
9. Patologia neoplàsica del sistema endocrí (1 hora).
10. Patologia neoplàsica del sistema nerviós central (1,5 hores).
11. Patologia neoplàsica del sistema nerviós perifèric.
12. Patologia neoplàsica pulmonar (1,5 hores).
13. Limfoma B (1 hora).
14. Limfoma T (1 hora).
15. Patologia neoplàsica mamària (1,5 hores).
16. Epidemiologia del càncer (1 hora).

4. TUTORIES REGLADES**VOLUM DE TREBALL**

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	19,00	100
Seminaris	19,00	100
Pràctiques en laboratori	11,00	100
Tutories reglades	4,00	100
Pràctiques clíniques	3,00	100
Elaboració de treballs en grup	2,50	0
Elaboració de treballs individuals	2,50	0
Estudi i treball autònom	42,25	0
Lectures de material complementari	4,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	5,00	0
TOTAL	112,25	

METODOLOGIA DOCENT

En les **classes teòriques**, el professor exposa mitjançant lliçó magistral els conceptes i els continguts més importants, de manera estructurada, per a l'obtenció dels coneixements i les habilitats que els alumnes han d'adquirir. Es potencia la participació dels estudiants. Es pot disposar del material didàctic utilitzat pel professor, si aquest ho considera adequat, mitjançant el recurs electrònic de l'Aula Virtual.

Pràctiques d'aula: **seminaris**. En grups reduïts, el professor planteja temes especialitzats en profunditat, estudis de casos, maneig de bibliografia, temes d'actualitat... Es potencia el treball en grup i la presentació oral. Es pot entendre com un "aprenentatge cooperatiu".

Pràctiques de laboratori (pràctiques amb microscopi) en grups reduïts. Estan destinades a consolidar els coneixements teòrics mitjançant la seua aplicació pràctica. La funció del professor o professora és presentar els objectius, informar sobre el maneig del material, supervisar la realització del treball i ajudar a interpretar els resultats.

Tutories reglades en grups reduïts en què els alumnes treballen en grup diferents temes coordinats pel professor o professora amb una posterior presentació oral i debat. És un aprenentatge cooperatiu amb una estratègia de coresponsabilitat.

AVALUACIÓ

Avaluació teòrica: 50% de la qualificació final. Màxim 5 punts: 50 preguntes tipus test Es fa mitjançant una prova escrita que versa sobre els continguts del programa i que té com a objectiu avaluar l'adquisició de coneixements. El contingut de la prova és el mateix per a tots els grups d'una mateixa assignatura.

Avaluació pràctica: 50% de la qualificació final. Es fa mitjançant l'avaluació contínua de la participació en les diferents activitats i amb la realització d'una prova que avalue l'adquisició de les habilitats relacionades amb les competències generals i específiques:

- Pràctiques tutoritzades: màxim 0.8 punts
- Pràctica clínica: màxim 0.2 punts
- Pràctiques microscòpiques: màxim 1 punt. S'avaluarà mitjançant examen escrit en el qual es projectaran a la sala de pràctiques 5 preparacions microscòpiques explicades durant el curs, puntuant cada resposta encertada 0.2 punt.
- Pràctica de seminaris: màxim 3 punts: Examen tipus test amb 30 preguntes.

Els exàmens de preguntes de resposta múltiple mitjançant els quals s'avaluarà la docència teòrica i els seminaris, tindran 4 opcions de les quals només una serà la correcta. Hi haurà penalització de 0.1 puntos per cada 3 respostes equivocades. Les respostes no contestades no pateixen penalització.

Es requerirà un mínim de 2,5 punts, tant en l'avaluació teòrica com en la pràctica per a aprovar l'assignatura.

L'assistència a les pràctiques serà obligatòria.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Kumar, Abbas, Fausto, Auster: (2010). Robbins y Cotran. Patología estructural y funcional. 8ªed. Ed. Elsevier.
- Kumar V, Abbas AK, Aster JC. Robbins. Patología Humana (Student consult), 9ªed. Ed. Elsevier, 2013.

Complementàries

- Buja L., Krueger G. (2006). Netter. Anatomía Patológica. 1ª ed. Ed. Masson.
- Rubin E. (2006). Patología estructural. Fundamentos Clínico-patológicos en Medicina. 4ª ed. Mc Graw-Hill Interamericana.
- Pardo-Mindán J. (1997). Anatomía Patológica. 2ªed. Ed. Mosby-Doyma.

- Ordi i Maja J. (1998). Anatomía patológica general. Ed. Universitat de Barcelona.
- Pardo-Mindán J. (1997). Interpat Mosby (Obra multimedia).
- PÁGINAS WEB DE PATOLOGÍA
 - WebPath (www-medlib.med.utah.edu/)
 - Pathweb (<http://pathweb.uche.edu/>)

ADDENDA COVID-19

Aquesta addenda només s'activarà si la situació sanitària ho requereix i previ acord del Consell de Govern

Siguiendo las recomendaciones del Ministerio, la Consellería y el Rectorado de nuestra Universidad, para el período de la "nueva normalidad", la organización de la docencia para el segundo cuatrimestre del curso 2020-21, seguirá un modelo híbrido, donde tanto la docencia teórica como práctica se ajustará a los horarios aprobados por la CAT pero siguiendo un modelo de Presencialidad / No presencialidad en la medida en que las circunstancias sanitarias y la normativa lo permitan y teniendo en cuenta el aforo de las aulas y laboratorios docentes. Se procurará la máxima presencialidad posible y la modalidad no presencial se podrá realizar mediante videoconferencia cuando el número de estudiantes supere el coeficiente de ocupación requerido por las medidas sanitarias. De manera rotatoria y equilibrada los estudiantes que no puedan entrar en las aulas por las limitaciones de aforo asistirán a las clases de manera no presencial mediante la transmisión de las mismas de manera síncrona/asíncrona via “on line”.